

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: J. N., zemřelý dne X.
zastoupeného advokátem JUDr. Václavem Vlkem
sídlem Sokolovská 22, 186 00 Praha 8

proti

žalovaným: 1. **Policie České republiky, Policejní prezidium**
sídlem Strojnická 27, 170 00 Praha 7
2. **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Libereckého kraje**
sídlem nám. Dr. E. Beneše 584/24, 460 01 Liberec
3. **Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky**
sídlem Soudní 1672/1a, 140 00 Praha 4

o žalobě proti nezákonnému zásahu spočívajícímu v odebrání a dalšímu uchování biologických vzorků podle § 65 zákona č. 273/2008, o policii České republiky

takto:

- I. Žaloba se **odmítá**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobcovu ustanovenému zástupci, advokátu JUDr. Václavu Vlkovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 10 466,50, která mu bude vyplacena z účtu České republiky – Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV. Ustanovený zástupce nechť **sdělí soudu** do tří dnů od doručení tohoto usnesení číslo bankovního účtu, na který mu má být vyplacena odměna za zastupování.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou Městskému soudu v Praze 22. 12. 2008 označenou jako „žaloba na ochranu osobnosti“ se žalobce domáhal omluvy za zásah do svých osobnostních práv – odběr vzorku DNA provedený 27. 6. 2007, kdy byl ve výkonu trestu odnětí svobody pro trestný čin krádeže vloupáním, maření výkonu úředního rozhodnutí a úvěrového podvodu, a to ve věznici Rýnovice. Zároveň se domáhal toho, aby soud uložil České republice – Ministerstvu vnitra povinnost zničit shora uvedené vzorky DNA, a s tím i

všechny záznamy a informace o odběru vzorků DNA žalobce ze 17. 6. 2007. Nakonec se žalobce domáhal zadostiučnění za popsany zásah ve výši 30 000 Kč.

2. Řízení o žalobě probíhalo v letech 2008-2020 u civilních soudů. Průběh tohoto soudního řízení je podrobně rekapitulován v usnesení Vrchního soudu v Praze č. j. 3Co 50/2018-121 z 18. 6. 2019, na jehož obsah, který je účastníkům řízení znám, soud pro větší stručnost odkazuje.
3. V návaznosti na závazný právní názor uvedený v usnesení v bodu 2 citovaného usnesení soud rozhodující v občanském soudním řízení postoupil žalobu v části požadující zničení žalobcových vzorků DNA a všech záznamů o nich k projednání soudu rozhodujícímu v soudním řízení správním s odůvodněním, že v této části se jedná o žalobu na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“).
4. Žalobce brojil zásahovou žalobou proti tomu, že mu byl dle § 65 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v rozhodném znění (dále jen „zákon o policii“), odebrán biologický vzorek za účelem jeho vložení do Národní databáze DNA, a proti dalšímu uchování tohoto vzorku. Soud řízení o žalobě přerušil dle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., jelikož probíhalo (a nadále probíhá) řízení u Ústavního soudu pod sp. zn. Pl. ÚS 7/18 o zrušení uvedeného ustanovení zákona o policii, ve kterém prozatím nebylo meritorně rozhodnuto, tj. probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé.
5. Ustanovený zástupce oznámil 7. 10. 2021 soudu, že žalobce zemřel dne X. Soud tuto skutečnost ověřil z výpisu centrální evidence obyvatel, podle nějž žalobce skutečně zemřel, ale již dne X.
6. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh mimo jiné tehdy, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný. Podle § 33 odst. 2 s. ř. s. má způsobilost být účastníkem řízení ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti, a správní orgán; jinak i ten, komu ji zákon přiznává. Podle § 15 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), právní osobnost je způsobilost mít v mezích právního řádu práva a povinnosti. Podle § 23 o. z. člověk má právní osobnost od narození až do smrti.
7. Podle § 64 s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“). Podle § 107 odst. 1 o. s. ř. jestliže účastník ztratí po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení dříve, než řízení bylo pravomocně skončeno, posoudí soud podle povahy věci, zda v řízení může pokračovat. Z judikatury správních soudů vyplývá, že v případě, že v řízení pokračovat nelze, správní soud žalobu odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; toto ustanovení je speciální vůči obdobně koncipovanému § 107 odst. 5 o. s. ř., které však pro tento případ předpokládá zastavení řízení o žalobě (z nedávné doby usnesení NSS č. j. 3 Ads 34/2019-19 z 22. 8. 2019).
8. Žalobce ztratil po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení, jež dosud není pravomocně skončeno, a soud tudíž zvažoval, zda mu povaha věci umožňuje v řízení pokračovat se žalobcovými právními nástupci.
9. Těmi by mohli být výlučně jeho dědici, neboť jsou to oni, kdo po nabytí pozůstalosti vstoupí do zůstavitelových práv a povinností. V této souvislosti je rozhodující § 1475 odst.

2 o. z., podle nějž „[p]ozůstalost tvoří celé jmění zůstavitele, kromě práv a povinností vázaných výlučně na jeho osobu, ledaže byly jako dluh uznány nebo uplatněny u orgánu veřejné moci.“

10. Právo na odstranění (případně) nezákonně odebraného biologického vzorku, jenž je součástí Národní databáze DNA, včetně veškerých souvisejících informací, je nepochybně právem vázaným výlučně na osobu, jíž biologický vzorek patří. Jedná se totiž o součást práva na ochranu osobních údajů a šířeji práva na ochranu osobnosti. Jelikož platná právní úprava nestanoví, že by toto osobnostní právo smrtí dotčené osoby zaniklo (jako je tomu na příklad u osobnostních autorských práv podle § 11 odst. 4 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon), a jelikož bylo za žalobcova života uplatněno u orgánu veřejné moci ve smyslu § 1475 odst. 5 o. z., není vyloučeno, aby soud pokračoval v řízení s žalobcovými dědici.
11. Soudu je nicméně z jeho úřední činnosti – konkrétně z jeho usnesení č. j. 35Co 295/2020-305 z 22. 6. 2021 – známo, že řízení o projednání žalobcovy pozůstalosti bylo usnesením Okresního soudu v Ostravě ze 4. 1. 2021 zastaveno, neboť žalobce nezanechal žádný majetek.
12. Žalobcovu pozůstalost, jejíž součástí bylo také právo uplatněné v tomto soudním řízení, nikdo nenabyl jako dědictví, a proto není žádného právního nástupce, s kým by mohl soud v řízení pokračovat. Osoby zemřelému blízké (jejichž okruh se nemusí překrývat s okruhem dědiců) se sice mohou domáhat ochrany osobnosti zemřelého podle § 82 odst. 2 o. z., jde však o jejich původní subjektivní právo, nikoli o právo zemřelého, do nějž by vstoupily, a proto ani nemůže založit jejich vstup do soudního řízení na žalobcovo místo. [Švestka, J. – Dvořák, J. – Fiala, J. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek I* (§ 1-645, obecná část). Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2014].
13. Existence práva uplatněného v tomto soudním řízení přitom není důvodem pro dodatečné projednání dědictví podle § 192 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, jelikož jeho podmínkou je dodatečné objevení „majetku, který tvoří aktivum pozůstalosti“. Majetkem ve smyslu § 495 o. z. je pak „majetkové právo, jež má alespoň potenciální a kladnou hodnotu, kterou lze vyjádřit v penězích“ [Švestka, J. – Dvořák, J. – Fiala, J. *Občanský zákoník. Komentář. Svazek I* (§ 1-645, obecná část). Praha: Wolters Kluwer (ČR), 2014.] Právo uplatněné v tomto soudním řízení nemá žádnou, ani potenciální hodnotu vyjádřitelnou v penězích, a nelze je tedy považovat za majetek, jehož existence by mohla odůvodnit dodatečné řízení o pozůstalosti.
14. Soud dospěl k závěru, že v řízení nelze pokračovat pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, a proto žalobu dle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 33 odst. 2 s. ř. s. odmítl.
15. Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle nějž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
16. Žalobci byl usnesením zdejšího soudu č. j. 1Nc 2120/2007-18 z 14. 5. 2008 ustanoven zástupcem advokát JUDr. Václav Vlk. Podle § 1 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) [dále jen „a. t.“], se výše odměny advokáta ustanoveného soudem určí podle ustanovení o mimosmluvní odměně dle advokátního tarifu. Podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 odst. 5 a. t. činí sazba za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Ustanovený zástupce provedl v řízení podle soudního řádu správního tři úkony právní služby: 1)

vyjádření z 12. 11. 2019 k postupu soudu na základě výzvy soudu ze 4. 11. 2019 dle § 11 odst. 1 písm. d) a. t.; 2) doplnění žaloby k výzvě soudu ze 17. 2. 2020 dle § 11 odst. 1 písm. d) a. t.; 3) žádost o žalobcovo osvobození od soudních poplatků z 2. 3. 2020 dle § 11 odst. 2 písm. h) a. t. Ustanovený zástupce rozdělil vyjádření pod číslem 2) do dvou dokumentů (jednak doplnění žaloby se specifikací petitu, jednak úprava označení účastníků), oba však tvoří jeden celek, proto soud přiznal odměnu pouze za jeden úkon právní služby. Odměna za provedené úkony tedy činí celkem 7.750 Kč (dva úkony po 3 100 Kč a jeden úkon po 1 550 Kč). Podle § 13 odst. 4 a. t. ustanovenému zástupci náleží také náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý z úkonů, tedy celkem 900 Kč. Jelikož je ustanovený zástupce plátcem DPH, náleží mu také částka 1 816,50 Kč jako náhrada DPH ve výši 21 % z přiznané odměny.

17. Soud proto přiznal ustanovenému zástupci odměnu za zastupování ve výši 10 466,50 Kč, která mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
18. Žalobce byl v řízení osvobozen od soudních poplatků v plném rozsahu, proto mu nemůže být soudní poplatek vrácen podle § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ačkoli žaloba byla odmítnuta ještě před prvním jednáním.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. listopadu 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu